

111 § Lausunto kuntalain kokonaisuudistuksesta

HL/105/04.03.10/2014

Valtiovarainministeriön asettaman työvaliokunnan johdolla valmisteltu kuntalain kokonaisuudistus on lakiluonnosvaiheessa. Käytännön valmistelutyötä ovat tehneet neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Ministeriö on pyytänyt kuntalakiluonnoksesta lausuntoa 26.8.2014 mennessä.

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Asian on valmistellut maakuntajohtaja Timo Reina, puh. 040-555 8458 ja yhteysjohtaja Jouko Ylipaavalniemi puh. 050 327 2837.

Esitys Mkj: Maakuntahallitus päättää antaa valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon:

Hämeen liitto toteaa lausuntonaan, että kuntalain kokonaisuudistus ajantasaistaa kuntasektorin lainsäädännöllistä perustaa ja uudistuksessa otetaan hyvin huomioon toimintaympäristön muutoksia. Kuntasektorin tulevana yleislakina lakiluonnoksen mukainen laki on lähtökohdiltaan toimiva.

Tulevassa kuntalaissa tulisi kuitenkin huomioida luonnoksessa esitettyä paremmin maakuntien liitot lakisääteisinä kuntayhtyminä ja toisaalta maakuntien liittojen toiminnan perustuminen kunnalliseen demokratiaan.

Maakuntien liitoilla on lakisääteisiä tehtäviä ja jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin maakunnan liittoon. Päätöksenteko maakunnan liitoissa perustuu kunnalliseen demokratiaan. Siksi maakuntien liittojen osalta kuntalaissa tulee olla säädös mm. maakuntavaltuuston kokoonpanon perustumisesta kuntavaalien tulokseen ja poliittiseen jakaumaan jäsenkunnissa. Tämän vuoksi voimassa olevan kuntalain 86 a §:n 1 momentin mukainen säädös tulisi ehdottomasti sisällyttää myös uuteen kuntalakiin. Tämä voitaisiin lisätä esimerkiksi kuntalakiluonnoksen 59 §:n uudeksi 4. momentiksi.

Yhteistoiminnasta säädettäessä kuntayhtymien osalta tulee huomioida myös kuntayhtymien yhteisen toimielimen mahdollisuus, joka voi nyt toteutua maakuntien liitoissa lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014) perustuen.

Kuntalakia on syytä valmistella siten, että valmistelussa voidaan ottaa huomioon myös mahdollinen metropolihallinnon järjestäminen.

Kuntavaakunoiden tapaan myös maakuntavaakunat olisi perusteltua tunnistaa uudessa kuntalaissa kuntien vaakunoita vastaavasti.

Päätös Maakuntahallitus päätti yksimielisesti antaa valtiovarainministeriölle esityksen mukaisen lausunnon.

Jakelu Valtiovarainministeriö